

**Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
"Средняя общеобразовательная школа с. Брут"
Правобережного района Республики Северная Осетия – Алания**

РАССМОТРЕНО

зам. директора по УВР

 Ривоненко Н.У.
31 августа 2023 г.

**РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
учебного предмета «Родной (осетинский) язык»
для обучающихся 4 класса**

учитель: Гасиева А.А.

с. Брут – 2023

Кусæн программæ

Саламаты Лидæ

4-æм къласы

Ирон æвзаджы чиныгмæ

Программæ арæзт æрцыд ног
Федералон Паддзахадон Ахуырадон Стандарты
(ФПАС-ы) домæнтæм гæсгæ

Æмбарынгæнæн фыстæг

1-4 кълæсты ирон æвзаджы Кусæн программæ цæттæгонд æрцыд Федералон паддзахадон ахуырадон стандарты домæнтæм гæсгæ. Программæ арæзт у Ирон æвзаг æмæ литературæйы программæты бындурыл (сфидар сæ кодтаРеспубликæ Цæгат Ирыстон-Аланийы Ахуырад æмæ наукайы министрад: СЕМ, Дзæуджыхъæу, 2013).

Программæмæ гæсгæ ирон æвзаджы ахуыртæ (уроктæ) хъуамæ æххæстгонд цæуой къуыри æртæ хатты (æдæппæт 99сахаты).

Кусæн программæ аразгæйæ, хъусдард цыд универсалон ахуырадон архæйдтыты иумæйаг программæмæ (ФПАС),мадæлон æвзаджы урокты сыл куыд кусын хъæуы, уыцы амынддзинæдтæм.

Программæ арæзт у: æмбарынгæнинаг фыстæгæй, предметы иумæйаг характеристикæйыл дзурæг хайæ, предметы бынатиннæ ахуырадон предметты 'хсæн амонæг хайæ; универсалон ахуырадон архæйдтытыл кусыны домæнтæй; 1-4-æм кълæсты ирон æвзаг амоныны фæстиуджытæй; ахуырты материалон-техникон æмæ ахуырадон-методикон бындуртыæрфыстæй; ахуырадон курсы мидисæй; тематикон пылан æмæ литературæйы номхыгъдæй.

Предметы иумæйаг характеристика

Ирон æвзаг у ирон адæмы мадæлон æвзаг, Цæгат Ирыстон-Аланийы æмæ Республикæ Хуссар Ирыстоны паддзахадон æвзаг.

Ирон æвзаг у ирон адæмы иугæнæг хотых, нæ адæмы культурæйы хæзнадон. Ирон æвзаг у

ныхас кæныны, хъуыдытæ æргом кæныны фæрæз, нæ адæмы царды тыххæй зонындзинæдтæ кæрæдзийæндæттыны фæрæз.

Мадæлон (ирон) æвзаджы метапредметон функцитæ арф æвæрд сты йæ бындуры: уый у сывæллоны зæрдæмæхæстæгдæр фæндаг ссарыны мадзал, удгоймаг хъомыл кæныны хуыздæр хотых. Йæ фæрцы рæзы сывæллоны хъуыдыкæнынад, хъæздыгдæр кæны йæ миддуне, рæзынц йе сфæлдыстадон гæнæнтæ.

Мадæлон (ирон) æвзаг фæндаг амоны фыдæлты хæзнадон – адæмон сфæлдыстадмæ, нæ монон культурæмæ, иронлитературæмæ.

Сывæллонмæ тынгдæр хъарынц, йæ мидхъуыдыйыл тынгдæр ахадынц, йæхи 'взагыл ын цы цардыуаджы æгъдæуттæ

амонынц, уыдон. Æмæ уымæ гæсгæ егъау у мадæлон æвзаджы хъомыладон ахадындынад. Æрмæст уый фæрцы базонгæвæййы сывæллон йæ адæмы этикон нормæтимæ, фæцалх вæййы йæхи æмæ искай архæйдтытæн аргъ кæныныл.

Программæйы бындуры æвæрд ис коммуникативон-архайдон технологи, кæцы домæ, æрмæст амонгæйæ ахуыр кæныннæ, фæлæ архайгæйæ.

Программæйы сæйрагдæрыл нымæд сты *коммуникативон, лингвистикон æмæ культурæамонынады (культуроведческая)* компетенцитæ.

Иумæйагæй Кусæн программæмæ хаст æрцыдысты ахæм æрмæджытæ:

1-4 æм кълæсты ахуырдаутæ ирон æвзагæй цы æмбарындтимæ хъуамæ базонгæ уой, уыдон;

скъоладзауты зæрдыл цы орфографион æмæ пунктуацион æгъдауттæ æрлæууын кæнын хъæудзæн, уыдон;

2) скъоладзаутæ 1-4-æм кълæстæм цы ног зонындзинæдтæ райсдзысты æмæ сæ бындурыл цы арæхстдзинæдтыл фæцалхуыдзысты, уыдон.

Райдайæн скъолайы бындур æвæрд æрцауы сывæллæтты алыварсыг рæзтæн. Уымæ гæсгæ ирон æвзаг ахуыр кæныныхъуыддаг арæзт у ахæм нысан æмæ хæстæ сæххæст кæнынмæ:

- хъуамæ сывæллæттæ сæ кæрæдзимæ иронау дзурын сахуыр уой. Уый тыххæй та хъæуы фидар фæлтæрддзинадкæсын, фыссын æмæ хъуыды кæнынæй;

- сывæллæттæ зоной: æхсæнады адæмты 'хсæн ног ахастытæ кæй ис, иннæ æдæмы хæттыты сывæллæттæ дæр иронæвзаг кæй ахуыр кæнынц, æмæ сæ уый кæрæдзийыл фидардæр кæй бæтты; сæ алыварс цæрæг адæмтимæ хæларæй цæрын кæй хъæуы, уый;

- иумæйаг ахуырадон зонындзинæдтæ бæрзонддæр кæнын; ныхасы рæзтыл кусын; фылдæр базонымæ æмæ интеллектуарæхдæр кæнынмæ тырнын;

- мадæлон æвзаджы фæрцы сывæллоны алыварсыгæй хъомыл кæнын;

- райдайæн скъолайы сывæллæтты лингвистикон зонындзинæдтæ рæзын кæнын хуымæтæг хуызы, цæмæй кæсынфыссын базоной;

- адæймаджы хъуыздæр миниуджытыл хъомыл кæнын.

- хъазты хуызы сывæллæтты эмоционалон уавæр рæзын кæнын;

- зонындзинæдтæ фылдæр кæнынмæ тырнындзинад рæзын кæнын. Чингуытæм, иннæ ахуырадон предметтæм сæмаудыны цæстæнгас рæзын кæнын.

Предмет «Ирон æвзаг æмæ литературон кæсынад» ахуыр кæныны мидисы рахицæн кæнæн ис ахæм хæйттæ:

- коммуникативон зонындзинæдтæ ныхасы сæйраг хуызты: хъусын, дзурын, кæсын æмæ фыссыны;

- æвзаджы мадзæлттæ æмæ сæ пайда кæныны фæлтæрддзинад;

- социокультурон зонындзинæдтæ;

- иумæйаг ахуырадон æмæ сæрмагонд ахуырадон зонындзинæдтæ.

Ацы цаппар хайæ сæйрагдæр у фыццаг – коммуникативон, уымæн æмæ уый фæрцы сбæрæг кæнæн ис, сывæллон цы базыдта ахуыры алы этапты, уый. Фæлæ цыппар хайы кæрæдзийыл сты æнгом баст, æппарæн дзы никæцийæн ис, уæдхæлд æрцæудзæн ахуырадон предмет «Ирон æвзаг æмæ литературон кæсынады» иудзинад.

Предметон хай «Ирон æвзаджы системæ» 1 хай.

«Фонетикæ æмæ графика»

- мыртæ æмæ дамгъæтæ кæрæдзийæ иртасын;
- ирон æвзаджы мырты дих зонын (хъæлæсонтæ – цавдон/æнæцавдон, - лæмæгъ/тыхджын, уырыссаг æвзагæй æрбайсгæ; æмхъæлæсонтæ – æмкъай/æнæкъай, зылангон/æзылангон, дывæргонд, уырыссаг æвзагæй æрбайсгæ.)
- дамгъуаты кæрæдзийы фæдыл куыд æвæрд сты, уый зонын.

2 хай. «Орфоэпи»

Скъоладзауы сахуыр кæнын хъæуы:

- ирон литературон æвзаджы æгъдæуттæ зонын, ома ирон æмæ уырыссаг алфавиты уыцы иу дамгъæтæ алыхуызы мыртæкæй дæттынц, уый зонын (з, с, ц, дз); кавказаг кæй хонам (хъ, къ, цъ æмæ а.д.), уыцы мырты растдзурынад. Уыдон цæйбæрц хорз бамбарой, уымæй аразгæ уыдзæн сæ аив дзырд.

3 хай. «Дзырды арæзт»

Ахуырдаутæ хъуамæ зоной:

- дзырдтæ уæнгтыл дих кæнын, иу рæнхъæй иннæмæ хæссын;
- адæймагты нæмттæ æмæ мыггæгтæ, уынгты, фосы æмæ æнд. ах. нæмттæ стыр дамгъæйæ фысгæ кæй сты.

4 хай. «Лексика»

Скъоладзауы зонын хъæуы:

- дзырдтæ фæрстытæм гæсгæ иртасын (чи? цы?);
- дзырдтæ сæ нысаниуæгтæм гæсгæ иртасын (комкоммæ ахæсгæ);
- дзырдтæм антонимтæ, синонимтæ æвзарын зонын;

5 хай. «Морфологи» (ног чингуытæм гæсгæ)

- номдары грамматикон миниуджытæ иртасын (хауæн, нымæц)
- миногони грамматикон миниуджытæ иртасын (хауæн, нымæц); миногон номдаримæ бастæй куыд тасындзæг кæны; Мивдисæджы грамматикон миниуджытæ иртасын (нымæц, афон, цæсгом)

6 хай. «Синтаксис»

Скъоладзауы ахуыр хъæуы:

- ныхас хъуыдыйæдтыл дих кæнын;
- хъуыдыйæдтæ сæ загъды нысанмæ гæсгæ иртасын, - хъæлæсы уагæй раст дзурын;
- хъуыдыйады райдайæн стыр дамгъæйæ фыссын, йæ кæроны та стъæлф æвæрын.

Предметон хай «Орфографи æмæ пунктуаци»

Скъоладзауæн бацамонын:

- растфыссынады æгъдæуттæ (хæрз хуымæтæг хуызы)
 - **чиныгæй æнæ рæдыдæй чысыл тексттæ фыссын;**
- ахуыргæнæджы кастмæ гæсгæ чысыл тексттæ фыссын, рæдыдтыл кусгæйæ сабийæн йæхицæн агурын кæнын йæрæдыд.

Предметон хай «Ныхасы рæст»

Сывæллæтты ахуыр кæнын:

- дзырдты бæлвырд тематикон къордтыл дих кæнын;
- фæрстытæм гæсгæ цыбыр радзырдтæ аразын;
- хуымæтæг мидисджын нывтæ æвзарын æмæ уыдонмæ гæсгæ дзургæ сочиненитæ æмæ радзырдтæ аразын;
- æрвылбон архайын иронау аив дзурыныл;
- искæйы ныхасмæ бæстон хъусын æмæ йын раст дзуæппытæ дæттын;
- хи хъуыдытæ дзурын;
- хибарæй лæвæрд текстæн йæ хъуыдымæ гæсгæ сæргонд дæттын;
- хи ныхæстæй цыбыр тексттæ дзурын;
- сфæлдыстадон куыстытæ кæнын.

1-4 æм кълæсты ирон æвзаг ахуыр кæныны нысанта æмæ хæстæ

1-4-æм къласы ирон æвзаг ахуыр кæныны **нысанта** сты:

- ирон æвзагмæ уарзондзинад рæзын кæнын;

скъоладзаутæн бамбарын кæнын:

- ирон æвзаг нæ адæмы культурон хæзна кæй у, уый;
- не 'взаг нæ адæмæн кæрæдзийы æмбарыны сæйраг фæрæз кæй у, уый;
- ирон æвзаг ирон адæмы миддуне æргомгæнæг æмæ хъæздыггæныны хотых кæй у, уый;
 - **мадæлон æвзагыл арæхдæр дзурын кæй хъæуы, æрвылбон дзы пайда кæнын кæй хъæуы, уый;**

- хи ныхасмæ хъус дарын кæй хъæуы, йæ хæрзхæддзинадыл кусын кæй хъæуы, уый;
- ныхасы хуызтæй (дзурын, ныхасмæ хъусын, кæсын, фыссын) пайда кæнын фæцалх кæнын;
- алыхуызон уавæрты хи ныхас этикетон нормæтæм гæсгæ аразын зонын; - æвзаджы системæ зонын, æвзаджы иуæгтæкæрæдзиуыл барын, анализ сæ кæнын зонын;
- хи дзырдурат фæхъæздыгдæр кæныныл архайын;
- хи орфографион æмæ пунктуацион зонындзинæдтæ уæлдæр кæныныл архайын;
- хи ныхас стилистикон æгъдауæй раст аразын зонын;
- фæцалх кæнын хи ныхасы хæрзхæддзинад хуыздæр кæныныл хибарæй архайыныл. Ранымад нысантæ къухы бафтынаг баххæст кæнын хъæуы ахæм **хæстæ**:
- ныхасы хуызтæ (дзурын, ныхасмæ хъусын, кæсын, фыссын) фæрæвдздæр кæныныл кусын;
- универсалон ахуырадон архæйдтыты (регулятивон, миддуне хъæздыг кæныныл, коммуникативон) райрæзтыл кусын;
- орфографион æмæ пунктуацион арæхстдзинæдтæ ныффидар кæныныл архайын;
- ахуырдауты ирон литературон æвзаджы нормæтимæ базонгæ кæнын, дзургæйæ сæм хъус дарыныл фæцалх кæнын;
- скъоладзауты дзырдурат хъæздыгдæр кæныныл архайын, ахуырдауты ирон æвзаджы грамматикон æгъдауттæй пайдакæныныл фæцалх кæнын.

Предмет «Ирон æвзаг»-ы бынат скъолайы ахуырадон пъланы

1-4-æм кълæсты Кусæн программæ арæст у 99 сахатмæ гæсгæ, уымæ скъолайы ахуырадон пъланы къуыри 3 сахатыафтæмæй.

Ахуыртæ арæст сты скъоладзауты лингвистикон хъуыдыкæнынады райрæзтыл бакусынаг, скъоладзауты æвзаджы æмæныхасы культурæ фæбæрзонддæр кæнынаг.

Домæнтæ 1-4-æм кълæсты скъоладзауты зонындзинæдтæ æмæ арæхстдзинæдтæм: Удгоймагон:

- скъоладзаутæн бамбарын кæнын , царды сын цы социалон бынат ис, уый;

- ахуырмæ разæнгард кæныны хъуыдытæ рæзын кæнын;
- фæцалх кæнын къæйттæй кусыныл, къордты архайыныл, ахуыргæнагимæ æмгуыст кæныныл;
- этикон æнкъарæнтæ рæзын кæныныл кусын;
- хи æмæ æцагæлон культурæтæ зонын, аргъ сын кæнын, фæразон уæвын.

Регулятивонтæ:

- фæлтæрæны хæс хибарæй бæрæг кæнын, куыд æй æххæст кæндзысты, уымæн фæтк аразын;
- хи архæйдтытæн аргъ кæнын зонын;
- искæй архайдæн аргъ кæнын зонын;
- хи æмæ искæй ныхасы рæдыдтытæ сраст кæнынмæ арæхсын.

Арæхстдзинæдты райрæзт (познавательные):

- логикон архæйдтытæм (анализ, синтез, абарст, æриугонд кæнын, классификаци кæнын) арæхсын;
- æвзаджы иуæгтæй раст пайда кæнынмæ арæхсын;
- ахуыргæнæджы фæрстытæн раст дзуæппытæ дæттынмæ арæхсын;
- чиныджы, интернеты хъæугæ информаци ссарынмæ арæхсын, хæслæвæрдмæ гæсгæ йæ рацаразын зонын;
- бакаст æрмæг хи ныхæстæй радзурын зонын, пылан ын саразынмæ арæхсын.

Коммуникативонтæ:

- ныхасы этикетон нормæтæм гæсгæ дзурæг æмбалимæ ныхас кæнын зонын;
- искæй ныхас раст æмбарын;
- монологон ныхас аразын зонын, диалоджы архайынмæ арæхсын;
- сæ жанртæ алыхуызон кæмæн сты, ахæм тексттæ æмбарын;
- ныхасы сæйраг хъуыды æмбарын;
- сæйраг хъуыдымæ гæсгæ хи ныхас аразын зонын;
- къæйтты куысты, къордты куысты архайын зонын;
- хи хъуыдыйы растдзинад бахъахъхъæнынмæ арæхсын.

Метапредметонтæ:

- æмбаргæйæ ахуыр кæнын, хи архæйдтытæм цæст дарын;

- информацииæ кусын зонын (анализ кæнын, пылан аразын, тезистæ æмæ конспект фыссын, хатдзæгтæ кæнын);
- алыхуызон сфæлдыстадон куыстытæ (хъусынгæнинаг, эссе, презентаци, реферат æмæ æнд.);

- коллективон куысты архайын

№	План	Урочы темæ	Универсалон ахуырадон архæйдтытæ	Урочы тип	Равзари наг фарстатæ	Скъоладзауты зониндзинадтæм домæнтæ
1	07.09.2023	Мыртæ æмæ дамгъатæ	Зонындзинадтæ райсыныл архайд (познавательные): информаци агурын чиныджы, таблицæты, иллюстрациты, схемæты, компьютеры. Анализ кæнын (сæйраг хъуыды хицæн кæнын, цæмæй арæзт у), хатдзæгтæ кæнын фактты бындурыл. Фæзындтæ æмæ факттæ къордтыл дих кæнын. информаци аразын (пъланы, тексты, таблицæйы, схемæйы хуызы).	Рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын	Зылангон æмæ æзылангон æмхъæлæсонтæ	Зонин: мыртæ дих кæнын (хъæл. æмхъ., зыл., æзыл.); Арæхсын: сырон-дамгъон анализ кæнынмæ; дзырд уæнгтыл дих кæнынмæ; иу рæнхъæй иннæмæ хæссынмæ.
2	09.09.2023	Алфавит		Рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын	Ирон æвзаджы алфавит	Зонин: ирон алфавиты дамгъæты рæнхъæвæрд Арæхсын: алфавитмæ гæсгæ номхыгъд ныффыссын
3	14.09.2023	Дæргъвæтин æмхъæлæсонтæ		Рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын	Дæргъвæтин æмхъæлæсонтæ æмæ сæ растфыссынад	Зонин: раиртæст Арæхсын: дæргъвæтин

				кæнын		æмхъæлæсонтæ цы дзырдты ис, уыдон раст фыссынмæ
4	16.09.2023	Цавд		Рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын	Цавд. Цавдон уæнгтæ	Зонын: Раиртæст Арæхсын: дзырдты цавдон уæнг сбæрæг кæнын
5	21.09.2023	Вазыгджын дзырдтæ		Ног æрмæг	Иумæйаг æмбарынад вазыгджын дзырдтæй. Сæ растфыссынад	Зонын: вазыгджын дзырдты тыххæй раиртæст Арæхсын: вазыгджын дзырдтæ раст фыссынмæ
6	23.09.2023 28.09.2023	Номдар Номдарты ивынад хауæнтæм гæсгæ	Удгоймагон универсалон архайд (личностные): Адæймаджы раконд хъуыддаг адæймагæй хицæн кæнын зонын, алыхуызон ситуациы йын аргъ кæнын зонын. Адæймаджы раконд хъуыддагтæй хорз кæнæ æвзæр рахонæн кæцыйæн ис, уый æмбарын(афтæ хи хъуыддагтæн дæр). Хи хорз, кæнæ æвзæр миниуджытыл сæттын æмæ сæ æмбарын. Дæ райгуырæн	Ног æрмæг	Номдары иумæйаг æмбарынад. Номдарты ивынад хауæнтæм гæсгæ.	Зонын: раиртæст Арæхсын: номдартæ иннæ ныхасы хæйттæй иртасын фæрстыты руаджы

			бæстæимæ, Уæрæсеимæ дæ цы бæтты, уыцы миниуджытæ зонын æмæ сæдзурын. Дæхи хуызæн чи нæу, ахæм адæмимæ дзурын зонын, æндæр адæмы хæттыты минæвæрттæн аргъ кæнын. Иумæйаг хи дарыны æгъдæуттæй пайда кæнын зонын, конфликттæй хи хъахъхъæнын. Алыхуызон ситуациы хи дарыны æгъдæуттæ æвзарын зонын. Хи æвзæр миниуджытæ зонын æмæ сын дзуапп дæттын(хи æфхæрын зонын, искайы æфхæрд æмбарын дæхи раконд æвзæр хъуыддаджы тыххæй)			
7	30.09.2023	Номдарты тасындзæг. Номон хауæн	Регулятивон универсалон архайд: Нысан æвæрын, проблемæ агурын æмæ æвæрын (урокаен, проектæн)	Ног æрмæг	Фæрстытæм æмæ кæрæттæм гæсгæ номдарты хауæнты хуызтæ бæрæг кæнын.	Зонын: хауæнтæ Арæхсын: номдартæ тасындзæг кæнынмæ иууон æмæ бираон нымæцы.

			ахуыргæнæгимæ æмæ хибарæй. Нысан сæххæст кæныны фæрæзтæ агурын къордты кусгæйæ, кæнæ ахуыргæнæджы æххуысæй. Ахуыргæнæджы æххуысæй кæнæ хибарæй архайдæн пълан аразын. Пъланмæ гæсгæ кусын, нысанимæ йæ барын, рæдыдтæ агурын æмæ сæ раст кæнын. Критеритæм гæсгæ нысан сæххæст кæныны къæпхæн сбæрæг кæнын.			
			Коммуникативон универсалон архайд: Хи хъуыдытæ искаемæн дзурын, аргументтæ æмæ сæ факттæй æххæст кæнын. Хи хъуыдытæ айвынмæ цæттæ уæвын, контр аргумент тыхджындæр куы			

			рауайа, уæд. Критикон цæстæнгас химæ. Диалогы архайын: Искæмæ хъусын æмæ йæ фехъусын. Æндæр искæйы позици æмбарын(тексты авторимæ диалогы цæуын). Алыхуызон хæстæ сæххæст кæныны тыххæй фысгæ æмæ дзургæ тексттæ аразын (хибарæй æмæ ахуыргæнæгимæ). Коммуникативон хæстæ сæххæст кæнынæн алыхуызы ныхасы ситуацитæ аразын. Къæйтты,къордты кусын(лидеры, критики, æххæстгæнæджы ролы). Конфликттæ мынæг кæнын, баныхас кæнын зонын, барын.			
8	05.10.2023 07.10.2023	Гуырынон хауæн		Ног æрмæг	Фæрстытæ кæй? цæй?	Зонын: гуырынон хауæны фæрстытæ Арæхсын: гуырынон хауæны фæрстытæй

						раст пайда кæнынмæ
9	12.10.2023	Дæттынон хауæн		Ног æрмæг	Кæмæн? Цæмæн?	Зонын: дæттынон хауæны фæрстытæ Арæхсын: гуырынон хауæны фæрстытæй
10	14.10.2023	Арæзтон хауæн Иртæстон хауæн		Ног æрмæг	Кæмæ? Цæмæ?	Зонын: арæзтон хауæны фæрстытæ Арæхсын: арæзтон хауæны фæрстытæй раст пайда кæнынмæ
11	19.10.2023	Контролон куыст.		Ног æрмæг	Кæмæй? Цæмæй?	Зонын: иртæстон хауæны фæрстытæ Арæхсын: арæзтон хауæны фæрстытæй раст пайда кæнынмæ
12	21.10.2023	Радьдтытыл куыст. Æддæгбынатон хауæн.		Ног æрмæг	Кæуыл? Цæуыл?	Зонын: æддæгбынатон хауæны фæрстытæ Арæхсын: æддæгбынатон хауæны фæрстытæ раст пайда кæнынмæ
13	26.10.2023	Цæдисон хауæн		Ног æрмæг	Кæимæ? Цæимæ?	Зонын: цæдисон хауæны фæрстытæ Арæхсын: цæдисон хауæны фæрстытæй раст пайда кæнынмæ
14	26.10.2023	Хуызæнон хауæн		Ног æрмæг	Кæйау? Цæйау?	Зонын: хуызæнон хауæны фæрстытæ Арæхсын: цæдисон хауæны фæрстытæй раст пайда кæнынмæ
15	09.11.2023	Рацыд æрмæг фæлхат кæнын			Номдарты растфыссынад	Зонын: хауæнтæ Арæхсын: номдарты

						кæрæттæ хауæнтæм гæсгæ раст фыссын.
16	11.11.2023	Номдарты бираон нымæцы арæзты хицæндзинаæдтæ		Ног æрмæг	Н. бираон нымæцы арæзты хицæндзинаæдтæ. Хъæлæсон а æмæ о-йы ивынад а-мæ. Браон нымæцы фæсæфтуан т-йы дывæркæнынад.	Зонын: номдартæ нымæцтæм гæсгæ ивын. Арæхсын: бираон нымæцы номдартæй раст пайда кæнынмæ.
17	16.11.2023	Номдарты растфыссынад		Ног æрмæг		Зонын: Номдарты растфыссынад. Арæхсын:
18	18.11.2023	Номдар фæлхат кæнын		Рефлекси, контролон урок		Зонын: Арæхсын:
19	23.11.2023	Миногон		Ног æрмæг	Миногоны иумæйаг æмбарынад.	Зонын: раиртæст Арæхсын: миногон фæрстытæм гæсгæ иннæ ныхасы хæйттæй иртасын
20	25.11.2023	Миногонты тасындзæг		Ног æрмæг	Миногонты тасындзæг. Синонимтæ æмæ антонимтæ	Зонын: раиртæст Арæхсын: миногонтæ тасындзæг æкнын
21	30.11.2023	Номивæг Цæсгомон номивджытæ		Ног æрмæг	Номивæджы иумæйаг æмбарынад	Зонын: раиртæст Арæхсын: цæсгомон номивджытæ
22	02.12.2023.	Цæсгомон номивджыты тасындзæг		Ног æрмæг	Цæсгомон номивджыты тасындзæг. Цæсгомон номивджыты цыбыр формæтæ.	Зонын: Арæхсын: номивджытæ тасындзæг кæнын

23	07.12.2023.	Цæсгомон номивджытæ фæлхат кæнын		Контролон урок	Цæсгомон номивджыты растфыссынад	Зонын: Арæхсын: номивджытæ раст фыссын
24	09.12.2023.	Мивдисæг. Мивдисæджы афонтæ		Ног æрмæг	Мивдисæджы иуæйаг æмбарынад. Мивдисæджы афонтæ	Зонын: раиртæст Арæхсын: мивд. иннæ ныхасы хæйттæй иртасын
25	14.12.2023.	Мивдисæджы ивынад нымæцтæм гæсгæ		Ног æрмæг		Зонын: Арæхсын:
26	16.12.2023.	Мивдисæджы ивынад цæсгæмттæм гæсгæ		Ног æрмæг		Зонын: Арæхсын: мивдисджытæ ивын Нымæцтæм гæсгæ
27	21.12.2023.	Нырыккон афоны 1 аг цæсгомы мивдисджытæ		Ног æрмæг		Зонын: Арæхсын:
28	23.12.2023.	Нырыккон афоны 2 аг цæсгомы мивдисджытæ		Ног æрмæг		Зонын: Арæхсын:
29	28.12.2023.	Нырыккон афоны 3аг цæсгомы мивдисджытæ		Ног æрмæг		Зонын: Арæхсын:
30	30.12.2023.	Ивгъуыд афоны 1 аг цæсгомы мивдисджытæ		Ног æрмæг		Зонын: Арæхсын:
31		Ивгъуыд афоны 2аг цæсгомы мивдисджытæ		Ног æрмæг		Зонын: ивгъуыд афоны 2аг цæсгомы мивдисджыты растфыссынад Арæхсын: ивгъуыд афоны 2аг цæсгомы мивдисджыты
32		Ивгъуыд афоны 3аг цæсгомы мивдисджытæ		Ног æрмæг		Зонын: Арæхсын:
33		Суинаг афоны 1 аг цæсгомы		Ног æрмæг		

		мивдисджытæ				
34		Суинаг афоны 2 аг цæсгомы мивдисджытæ		Ног æрмæг		
35		Суинаг афоны 3 аг цæсгомы мивдисджытæ		Ног æрмæг		
36		Мивдисджыты кæрæтты растфыссынад		Ног æрмæг		
37		Мивдисæг фæлхат кæнын		Рефлекси.	Мивдисджыты растфыссынад	Зонын: раиртæст мивдисджытæ раст фыссынады тыххæй. Арæхсын: мивдисджытæ раст фыссынмæ
38		Фæрсдзырд		Ног æрмæг	Фæрсдзырдты иумæйаг æмбарынад. Ф.иртасын фæрстытæм гæсгæ	Зонын: раиртæст Арæхсын: фæрсдзырд иннæ ныхасы хæйттæй иртасынмæ
39		Фæрсдзырдты растфыссынад		Фæлхат кæныны урок	Фæсдзырдты растфыснадыл бакусын	Зонын: Арæхсын:
40		Хъуыдыйад		Ног æрмæг	Хъуыдыйады тыххæй æмбарынад. Дзырдты рæнхъæвæрд хъуыдыйады.	Зонын: раиртæст Арæхсын: хъуыдыйæдтæ аразынмæ.
41		Хъуыдыйады æмхуызон уæнгтæ		Ног æрмæг	Хъ.æмхуызон уæнгтæ бæттæгтимæ æмæ æнæ бæттæгтæй. Æрхæцæн	Зонын: раиртæст Арæхсын: хъуыдыйæдтæ æмхуызон уæнгтимæ аразынмæ, æрхæцæн

					нысæнттæ	нысæнттæ дзы раст æвæрынмæ
42		Вазыгджын хъуыдыйад		Ног æрмæг	В.хъ.растфыссынад	Зонын: вазыгджын хъуыдыйæдты арæзт. Арæхсын: вазыгджын хъуыдыйæдтæй раст пайда кæнынмæ.
43		Рацыд æрмæг фæлхат кæнын		Рефлексии. Контролон урок		
44		Сидæн			Сидæн. Æрхæцæн нысæнттæ сидæнимæ.	Зонын: раиртæст Арæхсын: сидæнимæ хъуыдыйæдтæ аразынмæ.
45		Комкоммæ ныхас		Ног æрмæг	К.н. иумæйаг æмбарынад. Æрхæцæн нысæнттæ комкоммæ ныхас кæм ис, ахæм хъуыдыйады	
46		Комкоммæ ныхас фæлхат кæнын		Контролон урок		Зонын: раиртæст Арæхсын: комкоммæ ныхас хъæлæсы уагæй раст кæсынмæ, æрхæцæн нысæнттæ раст æвæрынмæ.
47		Рацыд æрмæг фæлхат кæнын		Рефлексии. Рацыд æрмæг фæлхат кæнын		Зонын: рацыд æрмæгæй сæйрагдæр темæтæ, сæ раиртæстытæ. Арæхсын: рацыд æрмæгæй

						сæйрагдæртæн дзуæппытæ дæттын зонын.
--	--	--	--	--	--	--

Скъоладзаутæ хъуамæ зоной

- ✓ 4-æм къласы ирон æвзаджы грамматикæйæ цы темæтæ сахуыр кодтой, уылонæн сæ сæйрагдæрты раиртæстытæ;
- ✓ вазыгджын дзырдты тыххæй æмбарынад, сæ растфыссынад;
- ✓ ныхасы хæйтты тыххæй æмбарынад;
- ✓ номдарты тасындзæг иууон æмæ бирæон нымæцты, сæ растфыссынад;
- ✓ миногонты нысаниуæн, сæ растфыссынад;
- ✓ цæсгомон номивджытæ. Сæ тасындзг, сæ растфыссынад;
- ✓ мивдисджыты ивынад цæсгæмттæм, афонтæм æмæ нымæцтæм гæсгæ;
- ✓ фæрсдзырдты иумæйаг æмбарынад;
- ✓ хъуыдыйады æмхуызон уæнгтæ бæттæгтæ *æмæ, та, фæлæ*-имæ;
- ✓ вазыгджын хъуыдыйæдтæ бæттæгтæ *æмæ, фæлæ, та*-имæ;
- ✓ сидæн, æрхæцæн нысæнттæ сидæнимæ;
- ✓ комкоммæ ныхас, æрхæцæн нысæнттæ комкоммæ ныхасимæ.

Скъоладзаутæ хъуамæ арæхсой:

- ✓ орфографион æмæ каллиграфион æгъдауæй 70-80 дзырдæй арæзт текст фыссынмæ;
- ✓ вазыгджын дзырдтæн сæ аразæг хæйттæ бæрæг кæнынмæ;
- ✓ синонимтæ æмæ антонимтæй пайда кæнынмæ;
- ✓ номдартæ тасныдзæг кæнынмæ;
- ✓ миногонты тасындзæджы хицæндзинæдтæ амнынмæ;
- ✓ цæсгомон номивджытæй ныхасы раст пайда кæнынмæ;
- ✓ мивдисджытæ ифтындзæг кæнынмæ;
- ✓ фæрсдзырдтæ фæрстытæм гæсгæ иртасынмæ;
- ✓ æмхуызон уæнгтимæ æнæ бæттæгтæй æмæ бæттæгтимæ хъуыдыйæдтæ аразынмæ;
- ✓ бæттæгтимæ вазыгджын хъуыдыйæдтæ аразынмæ;
- ✓ комкоммæ ныхас хъæлæсы уагæй хицæн кæнынмæ;
- ✓ цау кæнæ фæзынд чысыл радзырды хуызы ныффыссынмæ;
- ✓ сидæн хъæлæсы уагæй æмæ æрхæцæн нысæнттæй хицæн кæнынмæ;
- ✓ пъланмæ гæсгæ æмæ æнæ пъланæй сочинени æмæ изложении фыссынмæ;
- ✓ диалог æмæ монологон ныхас аразынмæ;
- ✓ тексты сæйраг хъуыды бæрæг кæнын æмæ йæ хæйттыл дих кæнынмæ;
- ✓ текстæн сæргонд хъуыды кæнынмæ;
- ✓ радзырдтæ цæттæ райдайæн æмæ цæттæ кæронмæ гæсгæ ныффыссынмæ;
- ✓ текстæн лексикон анализ скæнынмæ.

